

**ĐỀ CHÍNH THỨC**  
(Đề có 02 trang)

Họ, tên học sinh: .....

Lớp: ..... Số báo danh: .....

**PHẦN I. ĐỌC HIỂU (5,0 điểm)**

**Đọc văn bản sau:**

**CƠM MÙI KHÓI BẾP**

Bốn năm từ ngày lấy vợ, tết này anh mới đưa được cả vợ và con về quê. Từ Sài Gòn về miền Trung không hẳn quá xa, nhưng vì có đưa con nhỏ nên chuyện đi lại khó khăn. mấy lần trước anh chỉ về một mình, dăm hôm lại trở vào. Lần này cả nhà mới được về quê, cho đưa con ăn tết quê nội lần đầu.

Bà mẹ ngoài sáu mươi đon đả chạy ra tận ngõ đón. Lưng bà đã bắt đầu cong hình đòn gánh. Tay phải bà cắp bông đưa cháu nội, tay trái vẫn chèo móc thêm một túi xách. Đặt xong đồ đạc vào góc nhà, bà bảo: “Chắc bây đôi bụng rồi, để mẹ đi nấu cơm cho ăn”. Cô con dâu còn mệt hơi xe đáp: “Chúng con ghé ăn trên thị xã rồi mới về đây”. Nói xong cô quay sang chồng: “Bún nuốt chả trôi nữa là cơm”.

Bà hơi chạnh lòng: “Về tới xứ mình rồi còn ăn chi dọc đường dọc sá cho tốn tiền. Thôi ra rửa ráy, để mẹ đi pha nước chanh cho bây uống. Chanh vườn nhà mình chứ không phải chanh Tàu đâu. Uống vô cái khỏe liền”.

[...]

Hôm sau bà lọ mọ dậy từ lúc trời chưa hửng sáng, nhóm lửa rơm bắc nồi cơm. Thằng cháu nội ba tuổi chạy xuống thấy khói bếp bốc ngùn ngụt, khiếp quá hét toáng lên: “Cháy nhà”. Anh chị đang ngủ giật mình vùng dậy. Anh bảo nhà đã có bếp gas, mẹ nấu gì thứ rơm đó nữa cho cực. Bà cười: “Tụi bây ăn cơm nồi cơm điện thành phố quen rồi, về quê mẹ nấu cơm lửa rơm cho thơm mùi đồng mùi rạ. Mà cơm nấu rơm mới có miếng cháy ăn giòn. Mấy hồi anh nhỏ, bữa ăn không có miếng cơm cháy là giầy nẩy lên bưng bình chẳng chịu ăn. Nhớ không?”.

[...]

Cô con dâu bảo: “Mẹ bày ra nấu bữa sáng làm gì cho cực. Chúng con ra quán ăn miếng là rồi việc”.

“Bây nói chi lạ. Ăn uống phải đàng hoàng chứ. Bữa sáng là quan trọng lắm. Không ai thương bằng cơm thương đâu con. Ăn cơm chắc bụng no lâu. Mấy cái thứ bún cháo nước ơng ệu, chỉ nhaoáng là đói lại liền à” – bà vừa san cơm ra chén vừa nói.

Ba chén cơm trắng, đĩa cá đồng kho nghệ. Anh háy mắt qua vợ ý bảo ăn đi, ăn lấy lòng mẹ một miếng. Chị lại háy mắt qua anh lắc đầu, có mà sức Thánh Gióng mới nuốt trôi. Thằng cu con nhìn chằm chằm chén cơm. Cuối cùng chỉ có anh trệu trạo làm được ba miếng, như là ăn tượng trưng cho mỗi người một miếng. Tranh thủ lúc mẹ đi ra giếng, anh lùa cả ba chén cơm trắng vào lại nồi.

Sáng hôm sau bà lại dậy sớm. Lại nhóm bếp rơm nấu cơm. Xong bữa nồi cơm không vui được là mấy, vẫn đầy như lòng mẹ. Anh gắp ăn được nửa chén. Anh dối mẹ chở vợ con đi xem chợ tết, đi thăm thú làng quê, thực chất là để ghé quán cho vợ con ăn bún ăn cháo.

[...]

Chưa hết tết, mới ngày mừng bốn anh lại phải đưa vợ con vào Sài Gòn. Bà mẹ dậy sớm làm gà, nấu cơm. Vẫn một mình bà cặm cùi với cái bếp. Bà xúc đầy đơm cơm vào chiếc <sup>(1)</sup>cà mèn. Gà luộc cho vào hộp đựng. “Bây đem lên xe mà ăn. Cơm dọc đường dọc sá không ngon đâu”.

Con cháu lên taxi rồi bà còn dặn theo: “Vào trong nhớ ăn uống đàng hoàng nghe bây. Đừng bỏ bữa sáng. Không ai thương bằng cơm thương”.

Vào tới Sài Gòn cà mèn cơm vẫn còn một nửa. Vợ định đem đi đổ. Anh can bảo để đấy, phơi khô cất giữ làm kỷ niệm.

\*\*\*

Qua tháng ba nghe tin mẹ bệnh, anh tức tốc về nhà. Nằm trên giường, gặp con câu đầu tiên bà hỏi: “Con ăn chi chưa? Mẹ không bắc cơm được. Thôi ra đầu chợ ăn tạm. Bữa nào khỏe mẹ nấu cơm cho ăn. Tội nghiệp”.

Nhưng mẹ không khỏe nữa, yếu dần, được thêm hai bữa thì nhắm mắt.

Đưa mẹ ra đồng xong, về nhà nhìn chén cơm trắng đặt trên bàn thờ, anh thấy nhói lòng. Ân hận. Thế là hết cơ hội được ăn với mẹ một chén cơm sáng thật đầy, để nghe mẹ nói câu “không ai thương bằng cơm thương”

Tiệc nuôi. Thêm miếng cơm cháy mẹ nấu quá. Giòn và thơm, mùi hương đồng, mùi nước quê, cả mùi khói bếp. Chỉ có mẹ mới nấu được miếng cơm cháy ngon như thế.

Hôm lên đường vào Sài Gòn, anh dậy sớm nấu chén cơm đặt lên bàn thờ mẹ. Anh tự mình vo gạo, tự mình nhóm bếp rơm. Loay hoay một hồi. Bếp nhà đầy khói. Và khói...

(Cơm mùi khói bếp, Hoàng Công Danh, in trong *Chuyến tàu vé ngắn*, tập truyện ngắn, NXB Trẻ, TP. HCM, 2015, tr.49-54)

<sup>(1)</sup> Cà mèn (cà mên, cặp lòng): món đồ để đựng thức ăn mang đi, bằng kim loại hoặc bằng nhựa, có nhiều ngăn và thường có quai xách.

#### **Thực hiện các yêu cầu:**

**Câu 1.** Xác định những đặc điểm của truyện ngắn hiện đại thể hiện ở văn bản *Cơm mùi khói bếp*. (0,5 điểm)

**Câu 2.** Tìm một đoạn văn có đan xen lời của người kể chuyện và lời của nhân vật trong văn bản. (0,5 điểm)

**Câu 3.** Truyện được kể chủ yếu từ điểm nhìn của nhân vật nào? Việc lựa chọn điểm nhìn như vậy có tác dụng như thế nào trong việc thể hiện chủ đề, tư tưởng của tác phẩm? (1,0 điểm)

**Câu 4.** Những chi tiết nào nói lên thái độ của người con dâu trong văn bản? Từ những chi tiết đó, tác giả muốn nói lên điều gì về lối sống và tâm tính của con người hiện đại? (1,0 điểm)

**Câu 5.** Câu nói của người mẹ “Không ai thương bằng cơm thương” gợi cho anh/chị suy nghĩ gì? (1,0 điểm)

**Câu 6.** Anh/chị tiếp nhận được thông điệp nào từ văn bản trên? Thông điệp đó đã tác động tới nhận thức và cảm xúc của anh/chị như thế nào? (1,0 điểm)

#### **PHẦN II. VIẾT (5,0 điểm)**

Từ nội dung của văn bản *Đọc hiểu*, bằng góc nhìn của *người trẻ*, anh/chị hãy viết một bài luận bàn về *khoảng cách giữa các thế hệ trong gia đình ở xã hội hiện nay*.

-----Hết-----

*Thí sinh không dùng tài liệu; cán bộ coi kiểm tra không giải thích gì thêm.*